

ΔΥΟ ΝΥΧΤΙΕΣ

Φοβερή νύχτα· άστραπόβροντα και μουγκρι-
τιά του βοριά. Θαρρείς θερία λαβωμένα μουγκ-
ρίζανε.

Στῆς άστραπῆς τῇ λάμψι, ἔβλεπες τὰ κύ-
ματα του Βοσπόρου ν' αναβαίνουν τόσῳ ἀψηλὰ
καί ὕστερα μὲ κρότο φοβερὸ νὰ πέφτουνε.

Τόσῳ ἀγρίεψε ὁ Βόσπορος, ποῦ καταλάβαι-
νες πῶς εἶνε τῆς μαύρης θάλασσας παιδί.

“Ὅλα τὰ σπίτια ἤσυχα” κοιμούνται ὅλοι μέσα.
Εἶνε περασμένα τὰ μεσάνυχτα.

Ποῖός ξέρεi, ἐνῶ δέρνει ὁ βοριάς τῇ θάλασσᾳ
καί τῇ στεριά, τί ὄνειρα νὰ βλέπῃ ἡ κόρη ἡ ζα-
χαροπλασμένη, ἡ μάνα ἡ καυατερή, τὸ παλη-
κάρι τὸ λεβέντικο κι' ὁ γέρος ποῦ τόσα εἶδανε
τὰ μάτια του!

Μὰ ἓνα σπίτι τοῦ περιγιαλιοῦ, ὁποῦ τὸ δέρ-
νουν οἱ ἄφροι τῆς θάλασσας, ἔχει τὸ παραθύρι
ἀνοικτὸ καί φαίνεται θαμπὸ κανδήλι ἀπὸ μέσα.

Μιά ἀσπροφορεμένη, πᾶγει κι' ἐρχεται· βλέ-
πει τ' ἀστέρια τὰ θολὰ ἀνάμεσα σὲ σύννεφα ὁλό-
μαυρα, τὲς άστραπὲς ὁποῦ θαρρεῖς κι' ἀνοίγουν
τὰ οὐράνια.

Εἶνε ἡ καπετάνισσα, ποῦ βλέπει τὸ μεγάλο
τὸ κακὸ καί τρέχει γρήγορα στὰ εἰκονίσματα.

Τὴν Παναγιά παρακαλᾷ τῇ Δέσποινα καί τὸν
ἅγιο Νικόλα· λαμπάδες τάζει ἴσια μὲ τὸ μπόι
τῆς καί κλαίει.

“Ἀχ Παναγιά μου μεγαλόχαρη καί ἅγιε
Νικόλα μου τῆς θάλασσας πατέρα! τὸν καπε-
τάνιο μου γλυτωστὲ με. Στὸ πέλαγο θαλασσο-
δέρνεται καί θαλασσομαχάει. “Ἀχ πάψτε τὸ
κακὸ καί σταματῆστε τὸ βοριά!!”

“Δὲ θέλω τὰ καλὰ ποῦ φέρνει ἡ θάλασσα,
φλουριά, διαμαντῖα, ἀκριθὰ φορέματα· εἶνε λε-
κάνη αὐτὰ ἀπὸ μάλαμα ποῦ φτύνω μέσα τὸ αἷμά
μου.

“Τὸν καπετάνιο θέλω τὸν πατέρα τοῦ παι-
διοῦ μου. Τὸ χέρι σου τὸ ἅγιο ἄς τὸν σκεπάζῃ,
Παναγιά μου! Ἄγιε Νικόλα, κάτσε στὸ τι-
μόνι του.

“Ζωὴ ποῦ ζοῦν κι' ἡ καπετάνισσες. ‘Σὰν κάθε
σύννεφο εἶν’ ἡ καρδιά μας μαύρη.”

Σιμόνει στὴν κούνια τοῦ παιδιοῦ τῆς τὴν ὀ-
λόχρυση. Κοιμᾶται ἤσυχᾳ. Στράφτουν στὴν
ἄσπρη σκούφια του βενέτικα φλουριά. Χαμογελᾷ
μέσα στὸν ὕπνο του κι' ἡ μάνα στὸ χαμόγελό του

κλαίει καί τραβᾷ τὰ μαλλιά τῆς τὰ χρυσοξανθα.

«Ποῖός ξέρεi ἀν' ἐτούτῃ τῇ στιγμῇ ἡ θάλασσα,
παιδί μ' ἀγαπημένο, δὲ σ' ἔκαμε ἐσένα ὄρφανὸ
καί μένα γήρα!»

Μέσ' στὴν ἀνεμοζάλη ἀκούονται βιολιά.

«Γιορτάζει ὁ πατέρας μου. Χρόνια πολλὰ
κι' εὐτυχισμένα νύχης, πατερᾶκη μου· ἡ κόρη σου
χορὸ δὲν ἔσυρε καί δὲ γλυκοτραγουδῆσε ἀπ' τὸν
καιρὸ ποῦ γείνῃ καπετάνισσα. Ἡ Στένη ὅλη
τὴν τύχη τῇ μεγάλῃ ζούλευε.

«Τὲς μέρες τὲς καλὲς μὲ δάκρυα τὲς βρέγω.
Ἡ μέρες εἶνε μετρημένες τῆς χαρᾶς μου· ἐκεῖ-
νες εἶνε Λαμπρὴ γιὰ μένα. . .

«Ἐκεῖ ἀντίκρου σταματάει τὸ καράβι σὰ θεριό,
καί μὲ βαρκούλα ἄσπρη ποῦ τραβοῦν κουπί ναύ-
τες παληκαράδες, ὁ καπετάνιος μ' ὁ λεβέντης ἐρ-
χεται.

«Παγόνουνε τὰ χέρια μου καί δὲν μπορῶ νὰ
τρέξω καλῶς ὥρισες νὰ πῶ. Βοῖζουνε τ' αὐτιά
μου καί τὰ μάτια μου δὲν βλέπουνε.

“Ἀχ, τί χαρά!! μέσ' στὴ χαρά μου δὲ ξεχνῶ
ἐγὼ τὴν Παναγίτσα μου καί τὸν ἅγιο Νικόλα.
Τὴν ἄλλῃ μέρα βάζω γιορτερὰ καί διαμαντοστο-
λίζουμαι καί τρέχω στὴν ἐκκλησίᾳ. . .

«Ὁ καπετάνιος μου, λεβέντης ἀφεντάνθρω-
πος, βαστάει τὰ ταξίματα.

«Τῆς Στένης ἡ κοπέλες, ὅλες σπρώχνονται
καί λέγει ἡ μιὰ τῆς ἄλλης:

«— Περνᾷ ἡ καπετάνισσα.

«— Καλότυχῃ.

«— Τῆς φέρνει τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα.

«Τὴν ἄλλῃ μέρα ἡ εὐτυχισμένη καπετάνισσα
στοῦ σεντουκιοῦ τὴν ἄκρη κρύβει τὰ στολίδια τῆς
καί τὰ διαμαντικὰ τῆς καί κλίνεται στὸ σπίτι
τῆς. Βλέπει τὸν οὐρανὸ μὲ καρδιοχτύπι καί χύ-
νει πάλι μαῦρα δάκρυα.

«Ἀχ Παναγίτσα μεγαλόχαρη, θ' ἀξιωθῶ
καί πάλι νὰ σοῦ φέρω τὰ ταξίματα, μαζὺ μὲ τὸ
λεβέντη καπετάνιο μου;»

Ἐξω μουγκρίζει ὁ βοριάς, τ' ἀστέρια τρεμο-
σβύνουν τὰ θολὰ καί στένουνε τὰ κύματα στὸ
περιγιαλὶ μὲ βοή. Τὸν οὐρανὸ τὸν χαρᾶκόνουν
ἄστραπὲς καί ἡ βροντὲς θαρρεῖς γκρεμνοῦνε τὰ
οὐράνια.

Ἀν θαλασσομαχῇ μέσ' στὰ πέλαγα, ἐχά-
θηκε ὁ καπετάνιος ὁ λεβέντης, τῆς ἐμμορφῆς κα-

πετάνισσας ὁ ἀφέντης, ὁ πατέρας τοῦ μωροῦ παι-
διοῦ ὅπου κοιμάται καὶ χαμογελά.

— Ἀκούγονται ἀκόμα τὰ βιολιά. "Αχ δὲ
θὰ ξημερώσῃ; Πῶς τέτοιαις νύχτες φαίνονται
ἀτέλειωτες!

*

Τὴν ἴδια νύχτα στὸ Σουλινά.

Χορεύουν βλαχοπούλαις ἔμμορφο χορὸ καὶ
εἶνε στολισμέναις μ' ὀλοκέντητες ποδιές καὶ μὲ
φλουριά. Κοκκίνισαν ἀπ' τὸ κρασί κ' ἀστράφτουν
πεῖο πολὺ ἀπ' τὰ φλουριά, τὰ μαῦρα μάτια τους.

Ὁ καπετάνιος ὁ λεβέντης κάθεται ἐκεῖ κ' ἔχει
ἔμπροστὰ του γεμάτα κ' ἀδειανὰ σταμνιά κρα-
σιοῦ. Τριγύρω του οἱ ναύταις παίζουν καὶ γελοῦν
καὶ τὸν καπετάνιο τὸν παινεμένο τραγουδοῦνε.

Ὁ καπετάνιος γέρνει τὸ κεφάλι του βαρὺ ἀπ'
τὸ κρασί καὶ λέγει:

«Παιδιά, βάλτε νὰ πιούμε. Ἐβίβα! Στὴν
ὕγιάν σας, νὰ ζοῦν τὰ ἔμμορφα κορίτσια καὶ τὰ
ἄδολα κρασιά.

«Τίμαις χαραῖς, καπετάνιε», εἶπε ἕνας Μιτυ-
ληνός, γιατί ἔτσι εὐκιοῦνται: στὴν πατρίδα του.

«Εὐτυχεῖτε!» εἶπε ἕνας Ἡπειρώτης σιταρᾶς.

Ἐνα μικρὸ ναυτόπουλο, κοιλάρφανο, πρὶν εἶδε
τόσες χάρες ἀπ' τὴν καπετάνισσα, μὲ μάτια
δακρυσιμένα καὶ καρδιά λαχταριστή, σηκώνει τὸ
ποτήρι ἀψηλά καὶ λέγει μὲ φωνὴν τρεμουλιαστή.

«Ἀφέντη καπετάνιε! νὰ γεράσης μὲ τὴν κα-
πετάνισσα νὰ ἰδῇς τὸ γυιό σου παληκάρι τίμιο!»

Ὁ καπετάνιος χλώμιασε... ἀγριοκύτταξε τὸν
τολμηρὸ ναυτάκο καὶ τὸ ποτήρι ποῦ βαστοῦσε
ρίχτει στὸ κεφάλι του.

«Στὸ διάβολο νὰ πᾶτε... καὶ σὺ κ' ἡ κα-
πετάνισσα καὶ τὸ παιδί μου.— Χορέψτε Βλαχο-
πούλαις ἔμμορφαις!»

Εἶπε καὶ ρίχτει μιὰ φουχτιά φλουριά στὰ ἔμ-
μορφα κορίτσια τῆς Βλαχιάς.

Καὶ ἕνας γέρω λύκος τῆς θάλασσας, πῶκαμε
καὶ κλέφτης στὴ στεργιά, τραγουδῆσε τραγοῦδι
κλέφτικο.

«Γεῖά σου, γέρω λύκο.

— Καπετάνιε ξημέρωσε.

— Ἐχετε γεῖα Βλαχοπούλαις, ἔχε γεῖα Σου-
λινά!

— Τί γρήγορα περνᾷ ἡ νύχτα μὲ τὸ γλέντι!»

Κων/πολις.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀθηναϊκὴ ἤχῳ

Ἡ ἀθηναϊκὴ ἤχῳ ἀντιλαλεῖ ἀπὸ τινος τὰ ὀνόματα
τοῦ ἀξιολύτου ἀστοῦ κ. Ζαχαρία Παραδαρμένου,
τῆς συμβίας του Θεοδώρας, τῆς θυγατρὸς του Οὐ-
ρανίας, τοῦ υἱοῦ του Μιμίκου καὶ τῆς ὑπηρετρίδας
των Βασιλῶς. Τῆς παραδόξου ταύτης οἰκογενείας
ἐγένετο τὴν ἐσπέραν τῆς π. Τετάρτης ἡ πρώτη

ἐμφάνισις ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῆς Ὀμο-
νοίας. Ὁ εὐφυὴς καὶ χαριτολόγος συγγραφεὺς,
ὕπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου ἐφέρετο τὸ νέον σκηνικὸν
ἔργον, ἐτύγχανε πρὸ πολλοῦ ζηλευτῆς δημοτικῆς
τῆτος παρὰ τῷ ἀθηναϊκῷ κοινῷ, ὅχι δὲ ὀλιγωτέρως
ἐκ τῶν οὐμοριστικῶν αὐτοῦ διηγημάτων, οἱ τύποι
καὶ αἱ περιπέτειαι τῆς οἰκογενείας τοῦ κ. Ζαχαρία.
Προσθέσατε εἰς ταῦτα τὴν φήμην τοῦ κ. Παντοπού-
λου μέλλοντος νὰ ὑποδυθῇ τὸ κύριον πρόσωπον, ὡς
καὶ τὴν πρόσφατον ἐπιτυχίαν τοῦ «Ζητεῖται Ὑ-
πηρέτης» προσελκύσασαν καὶ τοὺς μὴ γνωρίζοντας
φιλολογικῶς ἢ δημοσιογραφικῶς τὸν συγγραφέα, καὶ
τότε μόνον θὰ δυνηθῇτε νὰ ἐξηγήσετε τὸ γενικὸν καὶ
ἀληθινῶς πρωτοφανὲς ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἐξεδη-
λώθη κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν τῆς Οἰκογε-
νείας Παραδαρμένου, τριπράκτου κωμει-
δουλίου ὑπὸ Χαρχάμπους Ἀννίνου.

Δὲν ἤξεύρω ποῖαν ἰδέαν ἐσχημάτισαν οἱ ἔχοντες
λόγους νὰ μὴ βλέπωσι δι' ὁμμάτων ψυχρῶν καὶ ἀ-
παθῶν ἀλλ' ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι οὐδέποτε μέχρι τοῦδε
παρευρέθην εἰς μᾶλλον τετιμημένην πρῶτην. Τὸ
κοινὸν συνέρρευσε ἀθρόον κυριολεκτικῶς μεθ' ὅλην
τὴν ὑπερτίμησιν τὰ εἰσιτήρια διετέθησαν πρὸ ἡμε-
ρῶν, τὴν ἴδιαν δ' ἐσπέραν ἐπωλήθησαν εἰς τιμὰς
πολὺ πλεόν τῆς ἀρχικῆς ἡϋξημένας. Πολλοὶ ἦσαν
οἱ μὴ εὐρίσκοντες πλεόν θέσιν καὶ πλημμυρίζοντες
ἔρθιοι τοὺς διαδρόμους καὶ ζητοῦντες θορυβῶδῶς
καθίσματα καὶ πολιορκοῦντες τὴν ὀρχήστραν, ὥστε
νὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ ταχθῇ παρ' αὐτὴν εἰς κλητήρ,
ἐν ᾧ οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνθυμούμαι πέραν τῆς εἰσόδου
τοῦ εἰρηνικοῦ μας θεάτρου τὸ ἐρυθρὸν ἀμπέχονον. Τί
κρίμα νὰ μὴ ὑπάρχωσι περισσώτεροι θέσεις καὶ πο-
λὺς κόσμος, μὴ εὐρίσκων πλεόν εἰσιτήρια, νὰ μένῃ
ἔξω τοῦ νυμφῶνος... Ἀλλὰ καὶ πάλιν τί ζηλευ-
τὸν ἀκροατήριον! Ὁ κόσμος τῶν γραμμάτων σύς-
σωμος, ἡ δημοσιογραφία, ὁ καλὸς κόσμος, τὸ ὠραῖον
φῶλον ἐν ἀπαρτίᾳ, ἀντιπρόσωποι ἐξ ὅλων τῶν κλά-
δων, κοινὸν ἐκλεκτὸν, κοινὸν ἀνεπτυγμένον, ὅπως
δὲν το βλέπει τις πολὺ συχνὰ εἰς τὸ ἑλληνικὸν θεά-
τρον. Καὶ ὅποια ἀνυπομονησία, ὅποια δίψα, ὅποια
περιέργεια, ὅποια ἀγωνία οὕτως εἰπεῖν, ἕως οὗ ἀρ-
χίσῃ ἢ παραστάσει ἐκείνῃ, καὶ συγχρόνως ὀπόση πε-
ποθήσῃ ὅτι θὰ ἦτο αὐτόχρομα ἀριστούργημα τὸ ἔρ-
γον, τὸ ὁποῖον ἐσπευσαν οἱ προσθάσαντες νάκοῦσιν
ἀπόψε διὰ πρώτην φοράν. Ὅσοι τὸ εἶχον ἀναγνώσει
ἐν χειρογράφῳ, φίλοι ἢ συνάδελφοι τοῦ συγγραφέως,
ἢ ὅσοι τὸ εἶδον κατὰ τὰς δοκιμάς, ἐβεβαίουν ὅτι ἦτο
λαμπρὸν, ἐξαίσιον τοιαύτη δὲ φήμη διέτρεχε τὴν
μελανὴν μάζαν τῶν ἀκροατῶν, τὴν φωτιζομένην
ὑπὸ τῶν τόξων τοῦ φωταερίου καὶ τοιαύτη προκα-
τάληψις ὑπῆρχε καὶ ἐκπαύνετο σχεδὸν γενικῇ —
καὶ λέγω σχεδὸν, διότι ὀρεῖλω νὰ ἐξαίρεσω μερικοὺς
ὁμοτέχνους μὴ παραδεχομένους ποτὲ ὅτι καὶ ἄλλο
ἔργον, ἐκτὸς τῶν ἰδικῶν των, εἴμπορεῖ νὰ εἶνε
ὠραῖον... Ἦτο προφανὲς ὅτι οὐδέποτε ἀνεδιβάσθη
ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς ἔργον συγγραφέως, τὸν
ὁποῖον ἐξ ἀρχῆς νὰ περιβάλλῃ διὰ τόσης ἀγάπης καὶ
ἐμπιστοσύνης τὸ κοινόν. Ὁ κ. Ἀννίνος εἶνε εὐτυ-
χῆς διὰ τοῦτο ὅσον ὀλίγοι! εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι ταύ-
της ἀκριβὲς τῆς τιμῆς ἢ συναίσθησις θὰ ἔχῃ σπου-
δαίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς μελλούσης πνευματικῆς ἐρ-
γασίας τοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος σκοπεῖ μὲν νὰ καλ-